

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

7 юли 2016 година*

„Съдебно сътрудничество по граждански дела — Регламент (ЕО) № 44/2001 — Член 34, точка 2 — Неявяване на ответник — Признаване и изпълнение на съдебни решения — Основания за отказ — Невръчване на документа за образуване на производството в достатъчен срок на неявил се ответник — Понятие за оспорване — Молба за възстановяване на срока — Регламент (ЕО) № 1393/2007 — Член 19, параграф 4 — Връчване на съдебни и извънсъдебни документи — Срок, в който молбата за възстановяване на срока е допустима“

По дело C-70/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) с акт от 27 ноември 2014 г., постъпил в Съда на 17 февруари 2015 г., в рамките на производство по дело

Emmanuel Lebek

срещу

Janusz Domino,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: М. Pešič, председател на състава, С. Toader (докладчик), А. Rosas, А. Prechal и Е. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за полското правителство, от В. Majczyna, в качеството на представител,
- за германското правителство, от Т. Henze и J. Kemper, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от J. García-Valdecasas Dorrego, в качеството на представител,
- за португалското правителство, от L. Inez Fernandes и R. Chambel Margarido, в качеството на представители,

* Език на производството: полски.

— за Европейската комисия, от М. Owsiany-Hornung и М. Wilderspin, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 април 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването, от една страна, на член 34, точка 2 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74, наричан по-нататък „Регламент „Брюксел I“), и от друга, на член 19, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, 2007 г., стр. 79).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор на г-н Emmanuel Lebek с г-н Janusz Domino относно допускане на изпълнението на решение, постановено от френска юрисдикция.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент „Брюксел I“

- 3 Съображения 2, 6 и 16—18 от Регламент „Брюксел I“ гласят:

„(2) Някои различия между националните норми, които са приложими по отношение на компетентността и признаването на съдебни решения, затрудняват гладкото функциониране на вътрешния пазар. Затова от съществено значение са разпоредбите за уеднаквяване на правилата за конфликт на юрисдикции по граждански и търговски дела и за опростяване на формалностите с оглед бързо и опростено признаване и изпълнение на съдебни решения от държавите членки, които са обвързани по настоящия регламент.

[...]

(6) С оглед постигне на целта за свободно движение на съдебни решения по граждански и търговски дела е необходимо и подходящо правилата, приложими по отношение на компетентността и признаването и изпълнението на съдебни решения, да се регламентират с правен акт на Общността, който е със задължителна сила и се прилага пряко.

[...]

(16) Взаимното доверие в упражняването на правосъдие в Общността оправдава съдебни решения, които са постановени в държава членка, да бъдат автоматично признавани без нуждата от някаква процедура, освен в случаите на оспорване.

(17) По силата на същия принцип на взаимно доверие трябва да бъде ефективна и бърза процедурата за превръщането на едно съдебно решение, което е постановено в една държава членка, в изпълняемо в друга. За тази цел декларацията, че едно съдебно решение е изпълняемо, трябва да бъде издавана на практика автоматично след изцяло формална проверка на представените документи, без съдът да има възможност да повдига по свой почин някое от основанията за неизпълняемост, които са установени по силата на настоящия регламент.

(18) При все това зачитането на правото на защита означава, че ответникът трябва да има възможност да обжалва в състезателна процедура декларацията за изпълняемост, ако той смята, че е налице някое от основанията за неизпълняемост. Трябва да е налице процедура по обжалване и по отношение на ищеца, когато искането му за декларация за изпълняемост е отхвърлено“.

4 Член 26, параграфи 1 и 2 от Регламент „Брюксел I“ гласи:

„1. Когато срещу ответник с местоживееене в една държава членка е предявен иск в съд на друга държава членка и той не се яви, съдът служебно прогласява, че не е компетентен, освен ако компетентността му произтича от разпоредбите на настоящия регламент.

2. Съдът спира разглеждането на делото дотогава, докато не бъде доказано, че ответникът е могъл да получи документа за образуване на производството, или равностоен документ в достатъчен срок, който да му позволи да организира защитата си, или че са били предприети всички необходими стъпки за тази цел“.

5 Съгласно член 26, параграф 3 от този регламент, член 19 от Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 година за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите членки (ОВ L 160, 2000 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 161) се прилага вместо разпоредбите на член 26, параграф 2 от Регламент „Брюксел I“, ако документът, с който се започва делото, или равнозначният документ трябва да се предадат от една държава членка в друга, съобразно Регламент № 1348/2000.

6 Съгласно член 33, параграф 1 от Регламент „Брюксел I“ „[с]ъдебно решение, което е постановено в държава членка, се признава в другата държава членка, без да се изисква каквато и да е специална процедура“.

7 Член 34, точка 2 от този регламент предвижда, че съдебното решение не се признава, „когато то е постановено в отсъствие на страната, ако на ответника не е връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок, за да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да стори това“.

8 Член 35 от посочения регламент гласи следното:

„1. Освен това, съдебното решение не се признава, ако то противоречи на раздел 3, 4 или 6 от глава II, както и в случаите по член 72.

2. При проверката на основанията за компетентността по предходния параграф съдът или органът, който е сезиран, е обвързан от фактическите констатации, на основата на които съдът на държавата членка по произход е определил своята компетентност.

3. При спазване на параграф 1 не може да бъде преразглеждана компетентността на съда на държавата членка по произход. Критерият за публична политика, посочен в член 34, точка 1, не може да се прилага по отношение на правилата относно компетентността“.

9 Член 38, параграф 1 от Регламент „Брюксел I“ предвижда:

„Съдебно решение, постановено в държава членка и подлежащо на изпълнение в тази държава членка, се изпълнява в друга държава членка, когато по искане на всяка заинтересувана страна то бъде обявено за изпълняемо там“.

10 Член 45 от този регламент гласи:

„1. Съдът, пред който е подадена жалбата съгласно член 43 или 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само на някое от основанията по членове 34 и 35. Той произнася решението си незабавно.

2. При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане на чуждестранно съдебно решение по същество“.

Регламент № 1393/2007

11 Съгласно съображения 6, 7 и 12 от Регламент № 1393/2007:

„(6) Ефективността и бързината на съдебното производство по граждански дела изискват прякото и бързо изпращане на съдебни и извънсъдебни документи между местни органи, определени от държавите членки. Държавите членки могат да заявят намерението си да определят само по един орган за изпращане или получаване на такива документи или един орган, който да изпълнява и двете функции, за срок от пет години. Правомощията на този орган обаче могат да се подновяват на всеки пет години.

(7) Бързината на предаването предполага използването на всички подходящи средства, при положение че се спазват някои условия, отнасящи се до четливостта и достоверността на получените документи. Сигурността на предаването изисква изпращаният документ да се придружава от формуляр-образец, който се попълва на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където следва да се извърши връчването, или на друг език, приет от съответната държава членка.

[...]

(12) Получаващият орган следва да уведоми адресата писмено чрез формуляр-образец, че може да откаже да приеме документа, който следва да се връчи, в момента на самото връчване или като го върне на получаващия орган в едноседмичен срок, ако документът не е нито на език, който разбира, нито на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването. Това правило важи и за последващо връчване, след като адресатът вече е упражнил правото си на отказ. Тези отнасящи се до отказа правила следва да се прилагат и при връчване чрез дипломатически или консулски представителства, връчване чрез пощенска услуга и пряко връчване. Следва да се приеме за установено, че връчването на документ, за който е налице отказ, може да бъде повторено, като на адресата се връчи превод на документа“.

12 Член 1 от този регламент гласи:

„1. Настоящият регламент се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга. По специално, регламентът не се прилага по отношение на данъчни, митнически и административни дела или по отношение на отговорността на държавата за действие или бездействие при упражняване на държавната власт („*acta iure imperii*“).

2. Настоящият регламент не се прилага, когато адресът на получателя на документа, който трябва да се връчи, е неизвестен.

[...]“.

13 Член 19, параграф 4 от посочения регламент предвижда:

„Когато се е наложило документът за образуване на съдебно производство или друг равностоен документ да бъде изпратен в [друга държава членка], за да бъде връчен съгласно разпоредбите на настоящия регламент, и е постановено решение срещу ответник, който не се е явил, съдията има право да възстанови срока за обжалване на решението по отношение на ответника, ако са спазени следните условия:

- а) ответникът не по своя вина не се е запознал своевременно с документа, за да се защити, или с решението, за да може да го обжалва; и
- б) основанията за обжалване, посочени от ответника, не изглеждат лишени от основание.

Молба за възстановяване на срок се допуска за разглеждане само ако е подадена в разумен срок, след като ответникът е узнал за решението.

Всяка държава членка може да заяви в съответствие с член 23, параграф 1, че такава молба няма да бъде приета за разглеждане, ако е била подадена след изтичане на срока, който държавата определя в своето съобщение, но който в никакъв случай не е по-малък от една година, считано от постановяване на решението“.

14 Съгласно член 23, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 „[Д]ържавите членки съобщават на Комисията информацията по членове 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15 и 19. [...]“.

15 В съответствие с посочения член 23, параграф 1 Френската република е посочила в съобщението си, че срокът за евентуално подаване на молба от страна на ответника за възстановяване на срок е 1 година, считано от постановяване на решението.

Френското право

16 Член 540 от Code de procédure civile [Граждански процесуален кодекс] в редакцията му съгласно Décret n° 2011-1043 du 1er septembre 2011 relatif aux mesures conservatoires prises après l'ouverture d'une succession et à la procédure en la forme des référés [Указ № 2011-1043 от 1 септември 2011 г.

относно правозапазващите мерки, налагани след откриване на наследство, и прилагането на правилата за обезпечителното производство] (JORF, 2 септември 2011 г., стр. 14884, наричан по-нататък „СРС“), предвижда:

„Ако решението е неприсъствено или е приравнено на решение, постановено при условията на състезателност, съдът може да възстанови срока за оспорването му, ако ответникът не по своя вина не е узнал своевременно за решението, за да може да упражни правото си да го оспори, или ако е бил в невъзможност да предприеме съответните процесуални действия.

Молбата за възстановяване на срок се подава до председателя на съда, компетентен да преразгледа неприсъственото решение или съответно да разгледа въззивната жалба. Председателят се произнася по реда за налагане на обезпечителни мерки.

Молбата се допуска за разглеждане, ако е подадена в двумесечен срок от датата на първото връчване, извършено лично на страната, или — ако няма такава — от датата на първото изпълнително действие, в резултат от което длъжникът е лишен от възможността да се разпорежда с имуществото си или с част от него.

[...]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 17 В рамките на първоначалното производство пред компетентните полски юрисдикции г-н Lebek е поискал признаване и изпълнение на решението на Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд) (Франция) от 8 април 2010 г., с което г-н Domino е бил осъден да му изплаща издръжка в размер на 300 EUR месечно.
- 18 Според акта за запитване, документът за образуване на производството, представен пред Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд), не е бил нито връчен, нито съобщен на ответника, г-н Domino, тъй като неговият адрес в Париж, посочен от ищеца г-н Lebek, не е бил точен, след като от 1996 г. ответникът е живеел в Полша. Поради това, тъй като не е знаел за воденото дело, г-н Domino не е могъл да се защити.
- 19 Г-н Domino е научил за постановеното от посочената френска юрисдикция решение едва през юли 2011 г., тоест повече от 1 година след неговото постановяване, когато в рамките на производството, образувано от Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Йеленогорски окръжен съд), последният му е връчил заверени преписи от решението на Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд), както и от молбата на г-н Lebek за допускане на неговото изпълнение.
- 20 С определения, постановени съответно на 23 ноември 2011 г. от Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Йеленогорски окръжен съд) и на 31 януари 2012 г. от Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Вроцлавски апелативен съд, Полша), посочените юрисдикции са отхвърлили молбата на г-н Lebek поради незачитането на правото на защита на г-н Domino, тъй като последният е узнал за решението на Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд) на дата, на която вече не е било възможно да обжалва в рамките на редовните способности.
- 21 Впоследствие г-н Lebek е подал повторно молба до Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Йеленогорски окръжен съд) с идентичен предмет на по-рано отхвърлената, като е посочил нови факти, а именно че решението на Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд) е било връчено на 17 и 31 май 2012 г. в съответствие с разпоредбите на Регламент № 1393/2007. Връчено е било посоченото съдебно решение, както и указание, предназначено за ответника, в

което по-специално се възпроизвеждат разпоредбите на член 540 от СРС. Съгласно посоченото указание ответникът е можел да подаде молба за възстановяване на срока за оспорване в двумесечен срок от връчване на съответното съдебно решение.

- 22 С решение от 14 декември 2012 г., като отбелязва, че ответникът не е подал такава молба в определения срок, Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Йеленогорски окръжен съд) е уважил втората молба на г-н Lebek, тъй като зачитането на правото на защита е било гарантирано, и е допуснал за изпълнение в Полша решението на Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд).
- 23 С решение от 27 май 2013 г. по жалба на г-н Domino Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Вроцлавски апелативен съд) изменя обжалваното решение и отхвърля молбата за признаване, тъй като член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“ е трябвало да се тълкува в смисъл, че самата възможност за подаване на молба за възстановяване на срок не означава, че е налице действителна възможност за обжалване на решението на Tribunal de grande instance de Paris (Парижки окръжен съд), тъй като обжалването всъщност зависело от наличието на положително предходно решение на френската юрисдикция по споменатата молба за възстановяване на срок.
- 24 Г-н Lebek подава касационна жалба пред Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) срещу посоченото решение на Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Вроцлавски апелативен съд).
- 25 Според Sąd Najwyższy (Върховен съд), когато за ответника е било възможно да подаде в държавата по произход на съответното решение молба за възстановяване на срока за обжалването му, този ответник не можел да се позовава на предвидените в член 34, параграф 2 от Регламент „Брюксел I“ основания за отказ да се допусне изпълнението на това решение.
- 26 Посочената юрисдикция счита, че понятието „оспорване“ в член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“, би трябвало да се тълкува широко, като се има предвид, че ratio legis на тази разпоредба е защитата на ответника, когато срещу него е било постановено съдебно решение, въпреки че документът за образуване на производството не му е бил връчен. Такава защита е осигурена, когато е възможно да се подаде молба за възстановяване на срока за обжалване на решението.
- 27 Тя припомня също, че съгласно член 19, параграф 4 и член 23, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 във Франция срокът, в който е допустима молбата за възстановяване на срок, е 1 година от постановяване на съответното решение.
- 28 От това следвало, че ако член 19, параграф 4 от посочения регламент трябва да се тълкува в смисъл, че изключва прилагането на националните разпоредби, уреждащи въпроса относно продължаването на срока за обжалване, например член 540 СРС, това би означавало, че правото на ответника да подаде молба за възстановяване на срока е отпаднало, тъй като 1-годишният срок е изтекъл, и следователно вече не е било възможно ответникът да започне дело за оспорване по смисъла на член 34, точка 2, последно предложение от Регламент „Брюксел I“.
- 29 Sąd Najwyższy (Върховен съд) счита обаче, че член 19, параграф 4 от Регламент № 1393/2007 няма такъв ексклузивен характер и допуска прилагането на националните разпоредби относно възстановяването на срока. В този смисъл тази разпоредба определяла само минималното равнище на защита на неявил се ответник, на когото не е била връчена молбата, и оставяла възможност на държавите членки да предвидят и по-благоприятни разпоредби.

30 При тези условия Sąd Najwyższy (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“ да се тълкува в смисъл, че упоменатата в него възможност за ответника да започне дело, за да оспори решението, обхваща както случая, в който за него е възможно да започне делото в предвидения в националното право срок, така и случая, когато срокът е изтекъл, но е възможно да се подаде молба за възстановяване на срока, а впоследствие — след като молбата бъде уважена — да се пристъпи и към самото оспорване чрез съответния способ?
- 2) Трябва ли член 19, параграф 4 от Регламент № 1393/2007 да се тълкува в смисъл, че изключва прилагането на разпоредбите на националното право относно възможността за възстановяване на срока, или трябва да се тълкува в смисъл, че ответникът има избор — или да подаде молба съгласно тази разпоредба, или да използва съответния национален правен институт?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 31 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали понятието „оспорване“ в член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“, трябва да се тълкува в смисъл, че включва и молбата за възстановяване на срок, когато е изтекъл срокът за редовно обжалване.
- 32 В това отношение е важно да се напомни, че за да се гарантират в границите на възможното равни и еднакви права и задължения, произтичащи от Регламент „Брюксел I“ за държавите членки и за заинтересованите лица, понятието „оспорване“ по смисъла на член 34, точка 2 от него не следва да бъде тълкувано като обикновено препращане към вътрешното право на една или друга засегната държава. Това понятие следва да се разглежда като автономно понятие, което следва да се тълкува в зависимост по-специално от целите на този регламент (вж. в този смисъл решение от 28 април 2009 г., Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 33 Що се отнася до целите на посочения регламент, от съображения 2, 6, 16 и 17 от него следва, че той цели да осигури свободното движение на съдебни решения от държавите членки по граждански и търговски дела чрез опростяване на формалностите с оглед на бързото им и опростено признаване и изпълнение (решение от 14 декември 2006 г., ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, т. 23).
- 34 Тази цел обаче не би могла да бъде постигната чрез каквото и да било отслабване на правото на защита, както е постановил Съдът във връзка с член 27, точка 2 от Конвенцията от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3, наричана по-нататък „Брюкселската конвенция“) (решение от 14 декември 2006 г., ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, т. 24 и цитираната съдебна практика).
- 35 Освен това от съображение 18 от Регламент „Брюксел I“ следва, че зачитането на правото на защита означава, че ответникът трябва да има възможност да обжалва в състезателна процедура декларацията за изпълняемост на съдебно решение, ако той смята, че е налице някое от основанията за неизпълняемост.

- 36 В това отношение от съображения 16—18 от Регламент „Брюксел I“ произтича, че предвидената в него система от способности за защита срещу признаването или изпълнението на решения цели да установи разумен баланс между, от една страна, взаимното доверие в правораздаването в Европейския съюз, което оправдава съдебни решения, постановени в държава членка, по принцип да бъдат признавани и обявявани за подлежащи на изпълнение по право в друга държава членка, и от друга страна, зачитането на правото на защита, което предполага, че ответникът трябва да има възможност при необходимост да обжалва в състезателна процедура декларацията за изпълняемост, ако смята, че е налице някое от основанията за неизпълняемост (решение от 28 април 2009 г., *Apostolides*, C-420/07, EU:C:2009:271, т. 73).
- 37 Съдът е постановил също, че основните права като спазването на правото на защита, които произтичат от правото на справедлив процес, не се явяват безусловни прерогативи, а могат да съдържат ограничения. Тези ограничения обаче трябва действително да отговарят на преследвани от въпросната мярка цели от общ интерес и да не съставляват, с оглед на преследваната цел, прекомерно засягане на посочените права (вж. в този смисъл решение от 17 ноември 2011 г., *Hypoteční banka*, C-327/10, EU:C:2011:745, т. 50).
- 38 Що се отнася до член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“, следва да се напомни, че за разлика от член 27, точка 2 от Брюкселската конвенция, той не изисква непременно редовно връчване или съобщаване на документа за образуване на производството, а по-скоро ефективно спазване на правото на защита (вж. решение от 14 декември 2006 г., *ASML*, C-283/05, EU:C:2006:787, т. 20).
- 39 Член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“, към който препраща член 45, параграф 1 от последния, има за цел да осигури зачитането на правата на неявил се ответник в хода на открито в държавата членка по произход производство посредством система на двоен контрол. По силата на тази система съдът на сезираната държава членка е длъжен да откаже или в случай на обжалване да отмени изпълнението на неприсъствено чуждестранно съдебно решение, ако на неявил се ответник не е бил връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок и по такъв начин, че да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на това съдебно решение пред юрисдикциите на държавата членка по произход, когато е било възможно да стори това (решение от 6 септември 2012 г., *Trade Agency*, C-619/10, EU:C:2012:531, т. 32 и цитираната съдебна практика).
- 40 Същевременно член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“ не поражда задължение за ответника да предприема нови действия извън обичайно дължимата грижа в защита на своите права, като например да се информира относно съдържанието на постановено в друга държава членка съдебно решение (решение от 14 декември 2006 г., *ASML*, C-283/05, EU:C:2006:787, т. 39).
- 41 Следователно, за да се приеме, че е било възможно по смисъла на член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“ неявил се ответник да започне дело за оспорване на неприсъствено съдебно решение, постановено срещу него, той трябва да е бил запознат с неговото съдържание, което предполага то да му е било връчено (решение от 14 декември 2006 г., *ASML*, C-283/05, EU:C:2006:787, т. 40).
- 42 По-конкретно по отношение на молбата за възстановяване на срок следва да се уточни, че тя има за цел да възстанови правото на неявил се ответник да предприеме действия по съдебен ред след изтичането на предвидения по закон срок за упражняване на това право.
- 43 Следователно също като предоставената възможност за редовно обжалване тя има за цел да осигури действително зачитане на правото на защита на неявил се ответник.

- 44 Същевременно съгласно член 19, параграф 4 от Регламент № 1393/2007 подаването на молба за възстановяване на срок предполага, че ответникът, без да е имал вина, не се е запознал своевременно със съответния документ, за да го обжалва, и неговите основания за обжалване не изглеждат лишени от основание. Тази молба освен това се допуска за разглеждане само ако е подадена в разумен срок.
- 45 Доколкото така очертаните в член 19, параграф 4 от Регламент № 1393/2007 условия са изпълнени и ответникът все още може да поиска възстановяване на правото си на редовно обжалване, не би могло да се счита, че вече не е възможно ефективно да упражни правото си на защита. При това положение подаването на молба за възстановяване на срок не би могло да се счита за ново действие извън обичайно дължимата грижа в защита на правото на защита на неявил се ответник.
- 46 Ако той не е упражнил правото си да поиска възстановяване на срок, когато е било възможно да стори това, тъй като посочените в точка 44 от настоящото решение условия са били налице, не би могло на основание член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“ да се откаже признаването на неприсъствено съдебно решение, постановено срещу него.
- 47 Обратно, не би трябвало да бъде признато неприсъственото съдебно решение, ако неявилият се не по своя вина ответник е подал молба за възстановяване на срок, която впоследствие е била отхвърлена, въпреки че условията по член 19, параграф 4 от Регламент № 1393/2007 са били налице.
- 48 Това разрешение е в състояние да гарантира зачитане на правото на справедлив процес и да осигури точния баланс между, от една страна, необходимостта да се гарантира, че съдебните решения, постановени в държава членка, по принцип се признават и обявяват за подлежащи на изпълнение по право в друга държава членка, и от друга страна, зачитането на правото на защита.
- 49 С оглед на изложените съображения в тяхната цялост следва на първия въпрос да се отговори, че понятието „оспорване“ в член 34, точка 2 от Регламент „Брюксел I“, трябва да се тълкува в смисъл, че включва и молбата за възстановяване на срок, когато е изтекъл срокът за редовно обжалване.

По втория въпрос

- 50 С втория въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 19, параграф 4, последна алинея от Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува в смисъл, че изключва прилагането на националноправните разпоредби, съдържащи уредбата във връзка с молбите за възстановяване на срок, когато срокът за допустимост на подаването на такива молби, определен в съобщението на държава членка, посочено в тази разпоредба, е изтекъл.
- 51 Най-напред следва да се припомни, че съгласно член 288, втора алинея ДФЕС регламентът е правен акт на Съюза с общо приложение, който е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. Ето защо поради своя характер и функция в системата на източниците на правото на Съюза той поражда непосредствено действие и може да предостави на частноправните субекти права, които националните юрисдикции са длъжни да защитават (решения от 14 юли 2011 г., *Bureau national interprofessionnel du Cognac*, C-4/10 и C-27/10, EU:C:2011:484, т. 40 и от 10 декември 2013 г., *Abdullahi*, C-394/12, EU:C:2013:813, т. 48).

- 52 В това отношение избраната форма — регламент, показва значението, което законодателят на Съюза отдава на прякото и еднакво прилагане на разпоредбите на Регламент № 1393/2007 (вж. по аналогия решения от 8 ноември 2005 г., *Leffler*, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 46 и от 25 юни 2009 г., *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, т. 49).
- 53 Съгласно член 19, параграф 4, последна алинея от Регламент № 1393/2007 всяка държава членка може да заяви в съответствие с член 23, параграф 1 от този регламент, че молбата за възстановяване на срок няма да бъде приета за разглеждане, ако е била подадена след изтичане на срока, който държавата определя в своето съобщение, но който в никакъв случай не е по-малък от една година, считано от постановяване на съответното решение.
- 54 В случая Френската република се е възползвала от предоставената в споменатия член 19, параграф 4 възможност и е посочила в съобщението си, че за разглеждане не се допускат молби за възстановяване на срок, подадени след изтичане на 1 година от постановяване на решението.
- 55 В допълнение съгласно постоянната съдебна практика като цяло целта на давностните срокове е да се гарантира правната сигурност (решения от 28 октомври 2010 г., *SGS Belgium и др.*, C-367/09, EU:C:2010:648, т. 68 и от 8 септември 2011 г., *Q-Beef и Bosschaert*, C-89/10 и C-96/10, EU:C:2011:555, т. 42).
- 56 В главното производство е безспорно, че г-н *Domino* е научил за постановеното от *Tribunal de grande instance de Paris* (Парижки окръжен съд) решение едва през юли 2011 г., когато вече е изтекъл едногодишният срок, считано от постановяването на това съдебно решение.
- 57 При това положение не би било в съответствие с принципа на правна сигурност и задължителната сила, с която са скрепени регламентите на Съюза, да се даде тълкуване на член 19, параграф 4 от Регламент № 1393/2007, съгласно което молба за възстановяване на срок би могла все още да бъде подадена в предвиден от националното право срок, макар вече да не е допустима по силата на задължителна и пряко приложима разпоредба на този регламент.
- 58 С оглед на изложените съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 19, параграф 4, последна алинея от Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува в смисъл, че изключва прилагането на националноправните разпоредби, съдържащи уредбата във връзка с молбите за възстановяване на срок, когато срокът за допустимост на подаването на такива молби, определен в съобщението на държава членка, посочено в тази разпоредба, е изтекъл.

По съдебните разноски

- 59 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) **Понятието „оспорване“ в член 34, точка 2 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, трябва да се тълкува в смисъл, че включва и молбата за възстановяване на срок, когато е изтекъл срокът за редовно обжалване.**

- 2) Член 19, параграф 4, последна алинея от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета, трябва да се тълкува в смисъл, че изключва прилагането на националноправните разпоредби, съдържащи уредбата във връзка с молбите за възстановяване на срок, когато срокът за допустимост на подаването на такива молби, определен в съобщението на държава членка, посочено в тази разпоредба, е изтекъл.

Подписи